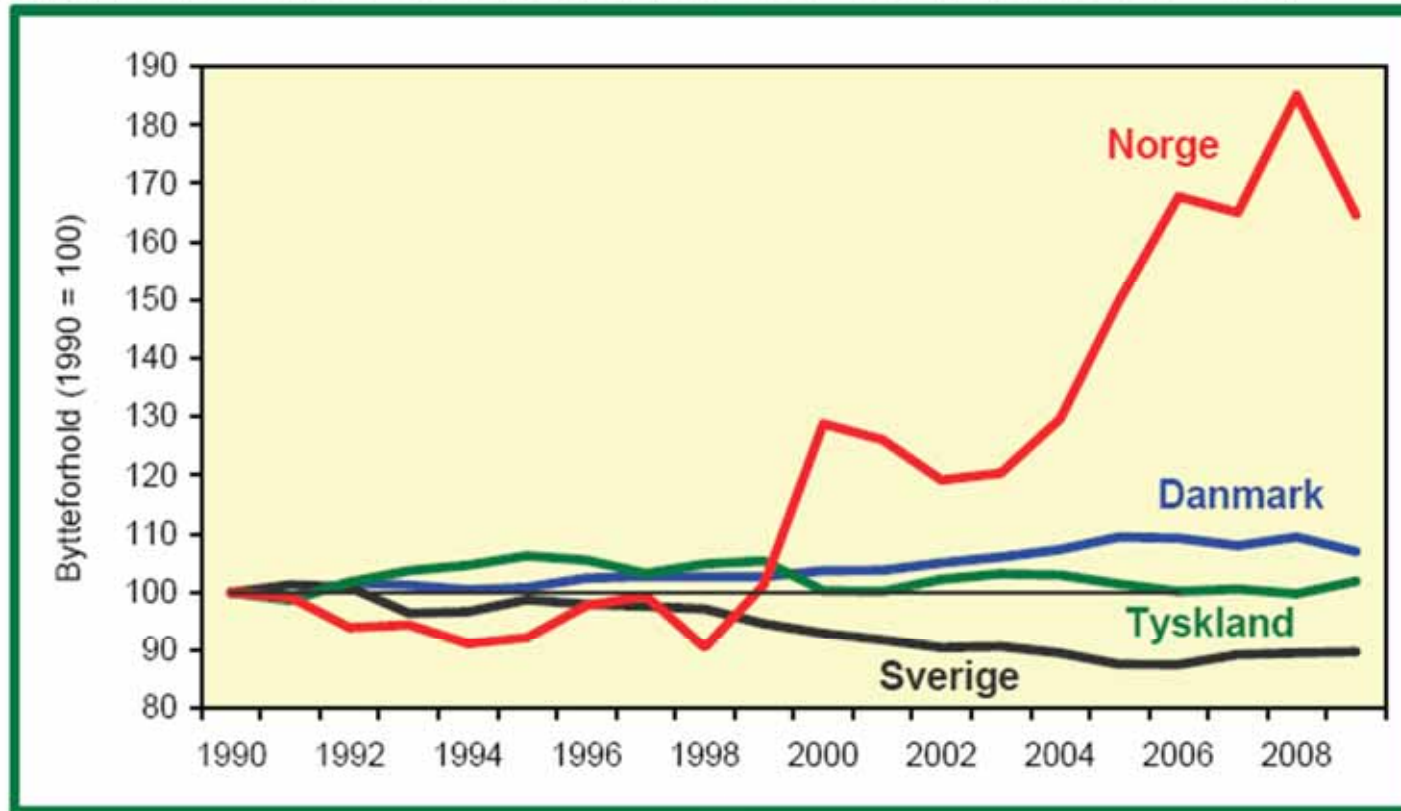

Konkurrenceevne og globalisering

10

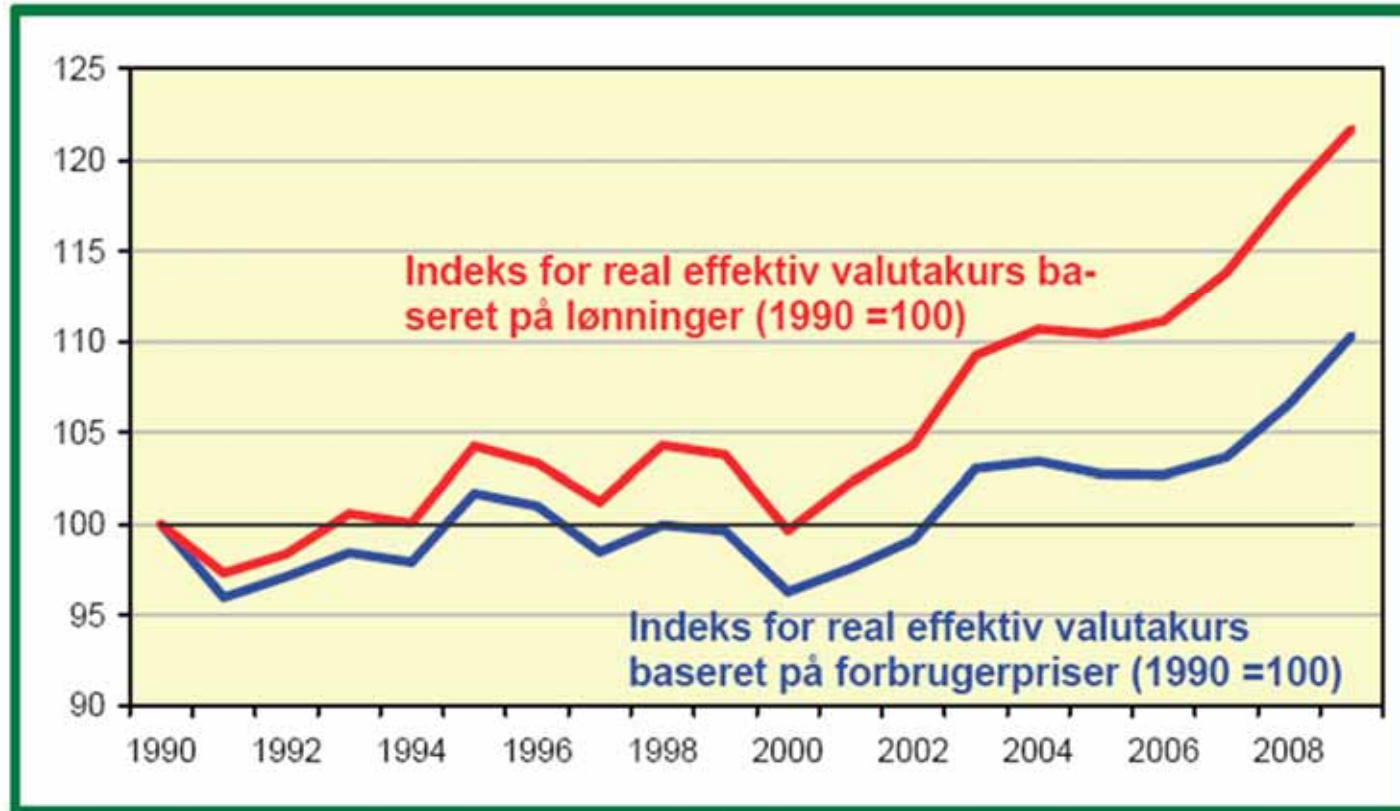
Figur 10.1 Bytteforhold. Udvalgte lande 1990-2009 (Indeks 1990 = 100)

Anm: Bytteforhold for varer og tjenester baseret på prisoplysninger fra landenes nationalregnskaber. Opgjort i nationale valutaer.

Kilde: OECD

Figur 10.2 Real effektiv valutakurs. Danmark 1990-2009

Anm: Den reale effektive kronkurs baseret på forbrugerpriser angiver udviklingen i danske priser i forhold til udlandets, målt i fælles valuta. Den reale effektive kronkurs baseret på lønninger angiver udviklingen i de danske timelønninger i industrien i forhold til udlandets, målt i fælles valuta

Kilde: Nationalbanken

Tabel 10.1 Udvikling i lønkonkurrenceevne. Danmark 2003-2010

Stigning i pct.	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Omkostninger pr. arbejdstime								
- Danmark	4,0	2,9	3,6	3,8	4,7	4,3	3,4	2,7
- Udlandet	3,5	2,6	2,4	2,4	2,6	2,8	1,1	1,5
Effektiv kronekurs	3,5	1,0	0,1	-0,3	1,1	2,6	1,9	0,6
Lønkonkurrenceevne	-3,9	-1,3	-1,3	-1,1	-3,1	-4,3	-4,7	-1,7

Anm. Omkostninger pr. arbejdstimer er beregnet for industrieksportvirksomheder. Tal for 2009-2010 er finansministeriets prognose.

Kilde: Økonomisk Redegørelse, december 2009. Finansministeriet.

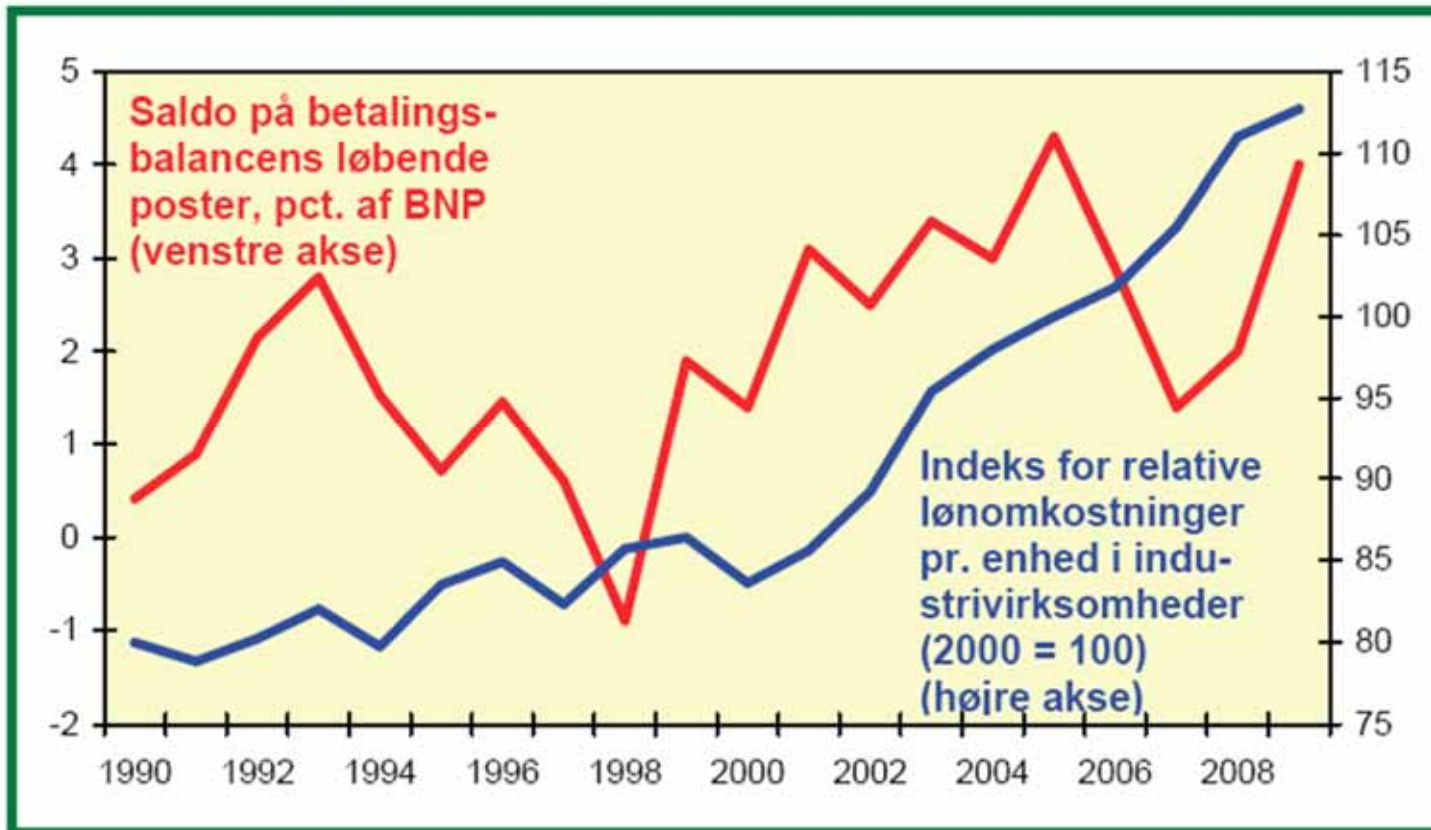
Tabel 10.2 Produktivetsstigninger 1990-2008. Udvalgte lande.

Gennemsnitlig årlig produktivetsstigning i procent	1990-1995	1995-2000	2000-2008
Danmark	2,7	1,1	0,3
Tyskland	2,9	2,0	1,2
Sverige	2,0	2,4	1,8
Norge	3,3	2,3	1,1
Storbritannien	2,7	2,5	1,9
Frankrig	1,9	2,1	1,3
USA	1,2	2,3	2,0

Anm: Indeks for produktivitet for hele økonomien. Produktiviteten er opgjort som BNP i faste priser pr. time.

Kilde: OECD

Figur 10.3 Betalingsbalance og relative lønomkostninger. Danmark 1990-2009

Kilde: OECD; Danmarks Statistik

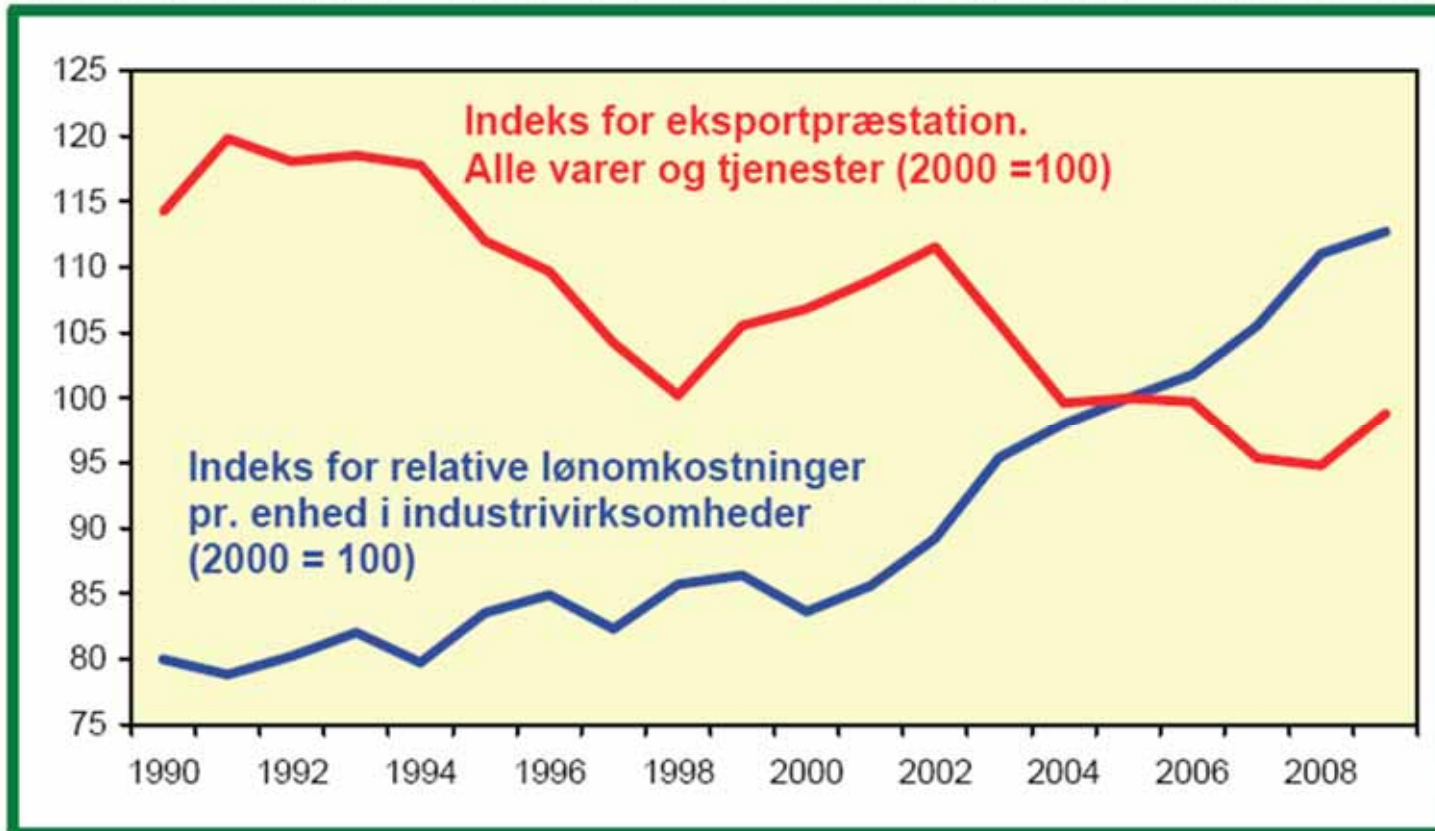
Tabel 10.3 Markedsandele for industrieksporten. Danmark 2003-2010

Stigning i pct.	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Eksportmarkedsvækst	3,2	6,6	5,9	8,9	7,6	2,0	-10,9	3,6
Industrieksport	-2,6	3,5	7,9	4,8	2,0	1,3	-12,6	2,6
Markedsandele	-5,7	-2,8	1,9	-3,8	-5,2	-0,7	-1,9	-0,9

Anm. Tal for 2009-2010 er finansministeriets prognose.

Kilde: Økonomisk Redegørelse, december 2009. Finansministeriet.

Figur 10.4 Eksportpræstation og relative lønomkostninger. Danmark 1986-2009

Kilde: OECD

Tabel 10.4 Global competitiveness index 2009-2010

<i>Placering på ranglisten</i>	2009-2010	2008-2009
Schweiz	1	2
USA	2	1
Singapore	3	5
Sverige	4	4
Danmark	5	3
Finland	6	6
Tyskland	7	7
Japan	8	9
Canada	9	10
Holland	10	8
Taiwan	12	17
Storbritannien	13	12

<i>Placering på ranglisten</i>	2009-2010	2008-2009
Norge	14	15
Sydkorea	19	13
Island	26	20
Kina	29	30
Polen	46	53
Italien	48	49
Indien	49	50
Brasilien	56	64
Tyrkiet	61	63
Rusland	63	51
Grækenland	71	67
Burundi (sidst)	133	132

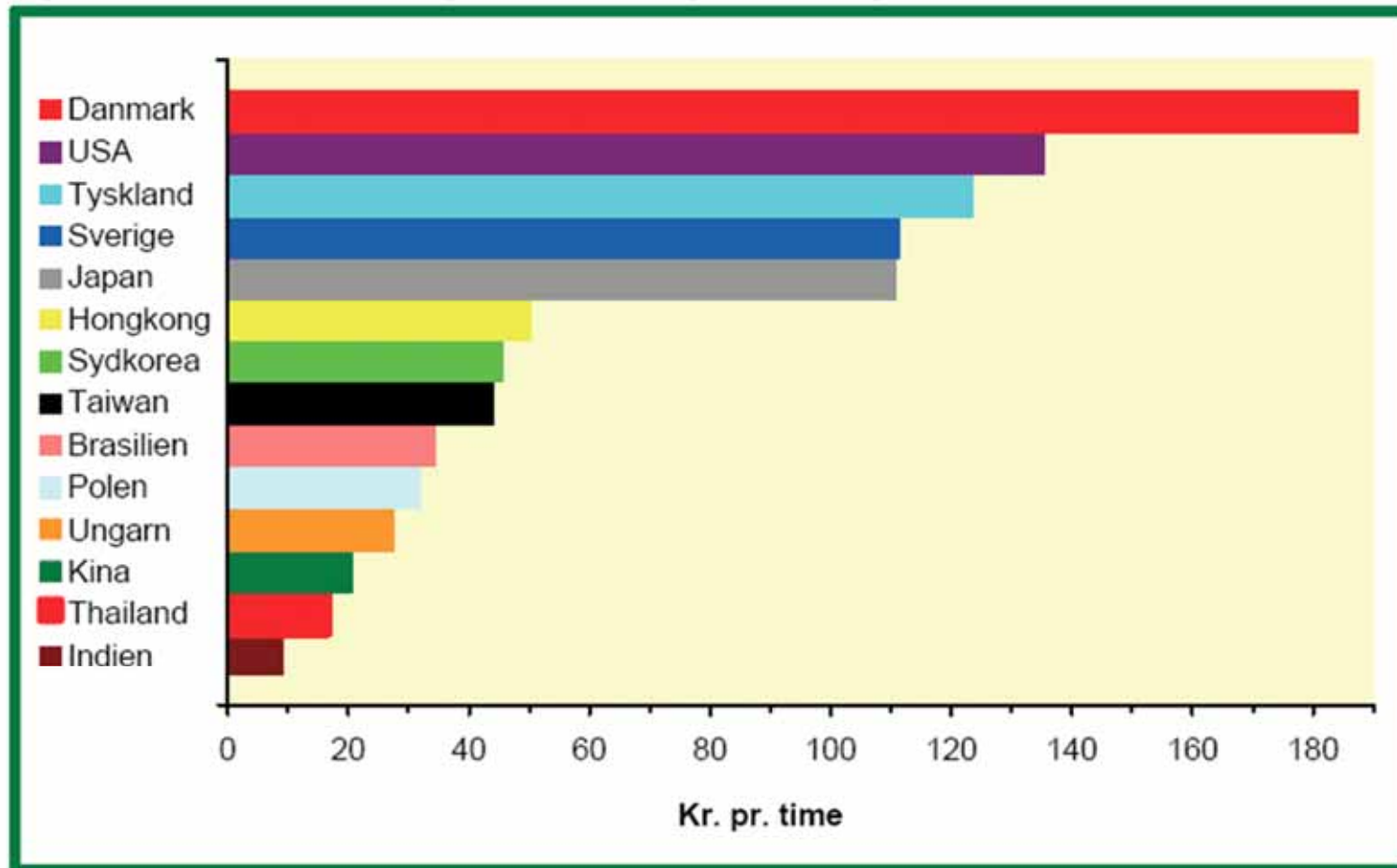
Kilde: Global Competitiveness Report 2009-2010, World Economic Forum 2009

Figur 10.5 Strukturelle barrierer for vækst i Danmarks økonomi.

- Høje marginalsatser på indkomst begrænser arbejdsudbudet.
- Stort antal personer i den erhvervsaktive alder er på passive indkomstoverførsler som efterløn, førtidspension og sygedagpenge.
- De uddannelsesmæssige kvalifikationer for 15-årige er utilfredsstillende i forhold til uddannelsesudgifterne. Stort frafald i ungdomsuddannelserne og meget lange gennemførelsestider på de videregående uddannelser.
- Lav grad af konkurrence i en del brancher, bl.a. detailhandel og forsyning med offentlige ydelser.
- Huslejeregulering samt store direkte og indirekte tilskud til boligsektoren hæmmer mobiliteten på boligmarkedet og den geografiske mobilitet på arbejdsmarkedet.
- Meget små produktivitetstigninger.

Kilder: *Going for growth 2010, OECD 2010. OECD Economic Surveys: Denmark, OECD 2009*

Figur 10.6 Gennemsnitlige timelønninger. Udvalgte lande 2009.

Anm: De gennemsnitlige timelønninger er baseret på lønoplysninger for 14 udvalgte stillingskategorier indenfor industri og servicefag.

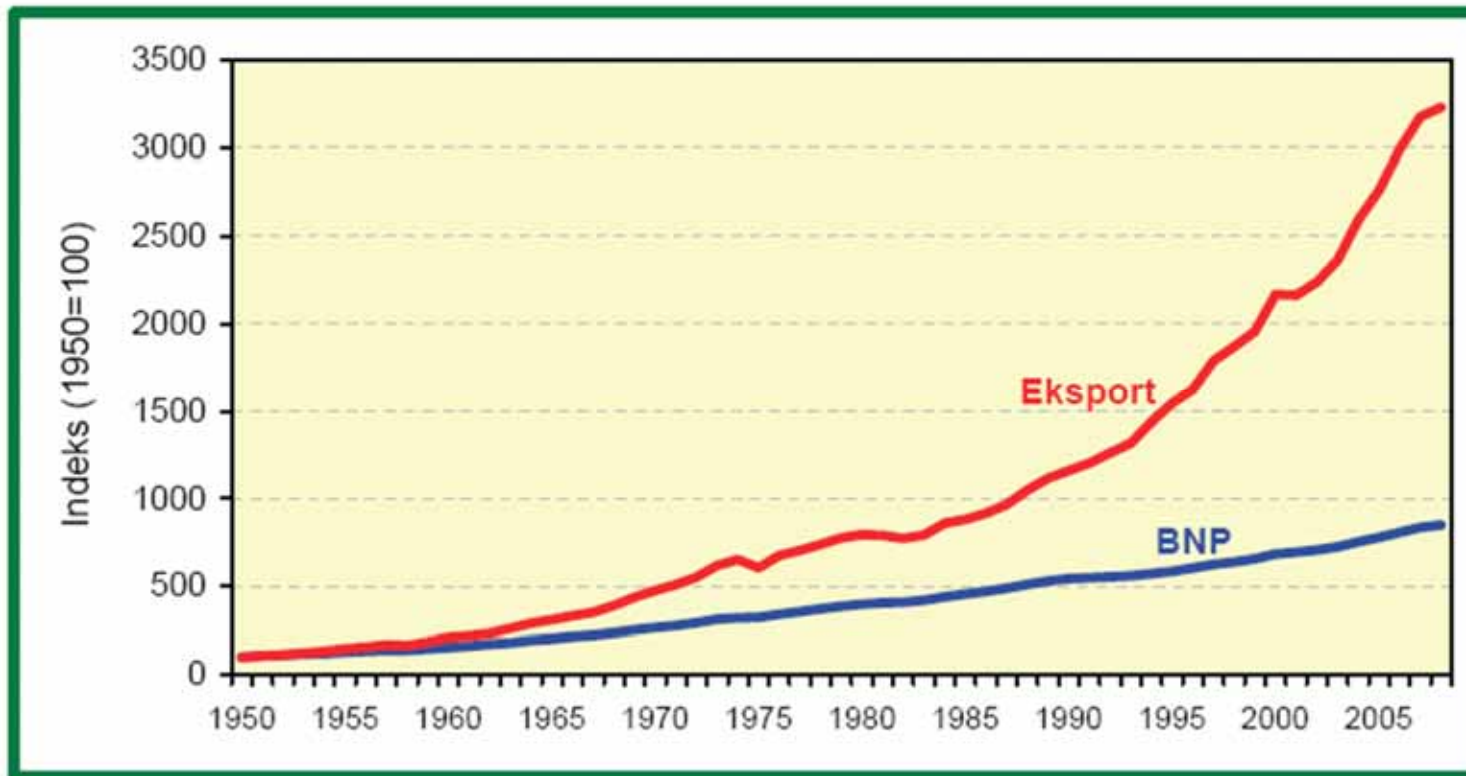
Kilde: Union Bank of Switzerland. Prices and earnings 2009 (www.usb.com).

Tabel 10.5 Lønninger og arbejdstid 2009. Udvalgte lande og jobtyper.

Løn i 1000 DKK pr. år (Årsløn) Arbejdstimer pr. uge (Tid)	Kvindelig fabriksarbejder		Faglært industriarbejder		Ingeniør i industrien		Mellemløder	
	Årsløn	Tid	Årsløn	Tid	Årsløn	Tid	Årsløn	Tid
Indien (Mumbai)	8	48	31	45	27	48	75	45
Thailand (Bangkok)	11	48	43	48	132	48	170	48
Kina (Shanghai)	24	40	43	40	80	40	200	40
Ungarn (Budapest)	27	40	70	43	139	40	157	43
Brasilien (Rio de Janeiro)	34	42	121	42	181	42	153	44
Polen (Warszawa)	42	40	63	40	95	40	115	40
Taiwan (Taipei)	53	42	102	40	143	42	297	42
Syd Korea (Seoul)	53	48	190	40	171	48	315	40
Hongkong	82	48	111	48	197	48	255	40
Tyskland (München)	166	40	243	40	405	43	545	41
Japan (Tokyo)	183	43	277	42	342	42	438	44
USA (New York)	241	40	425	40	501	42	630	42
Sverige (Stockholm)	275	40	242	39	275	40	413	42
Danmark (København)	277	37	370	39	457	37	557	39

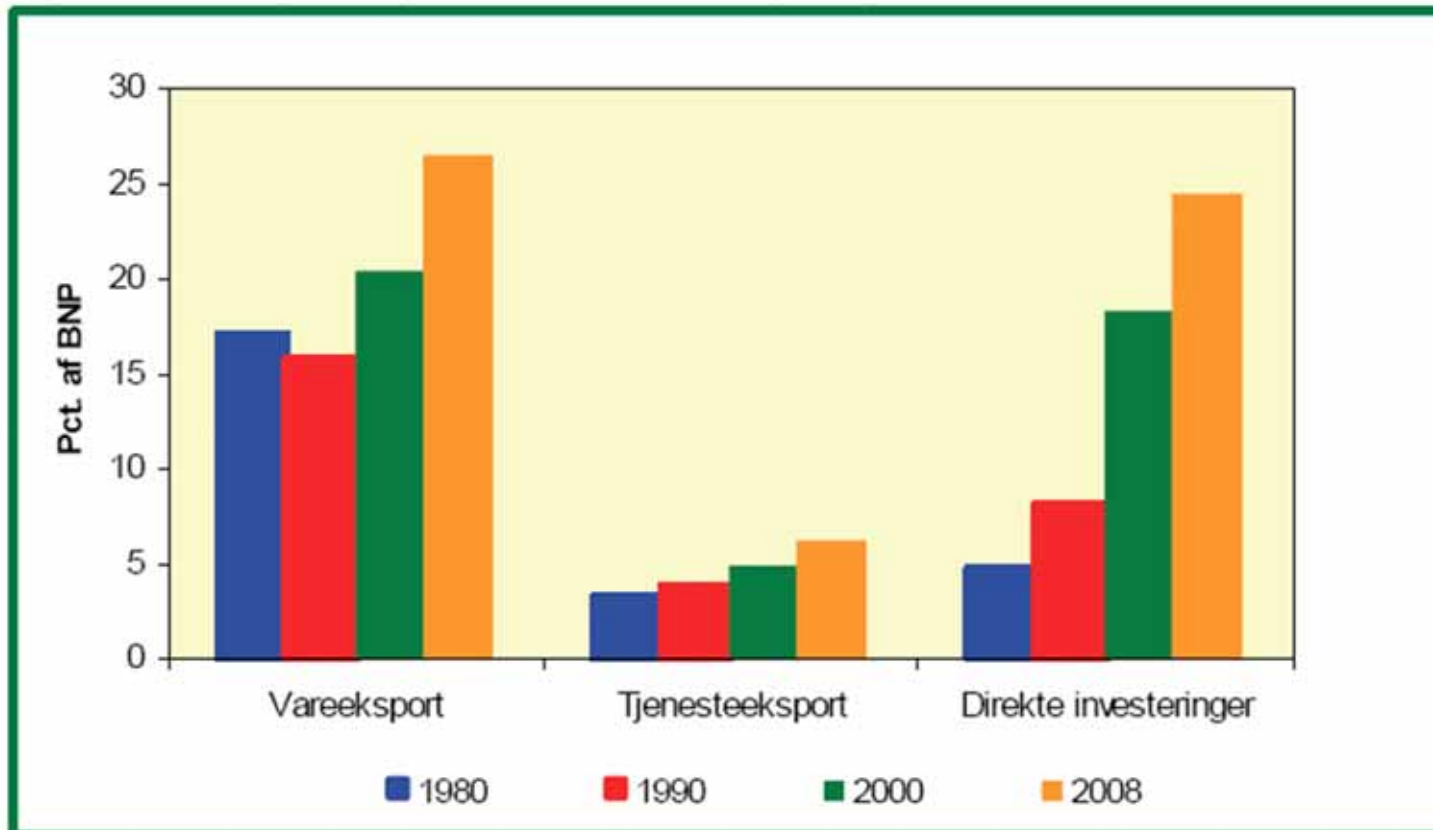
Kilde: Union Bank of Switzerland. Prices and earnings 2009 (www.usb.com).

Figur 10.7 Indeks for vareeksport og BNP i faste priser. Verden 1950 - 2009

Kilde: WTO, International Trade Statistics 2009

Figur 10.8 Eksport og direkte investeringer i pct. af BNP. Verden 1980-2008

Anm: Tallene for Direkte investeringer viser beholdningstal for udlandets direkte investeringer.

Kilde: UNCTAD: World Investment Report og UNCTADs FDI Database (www.unctad.org)

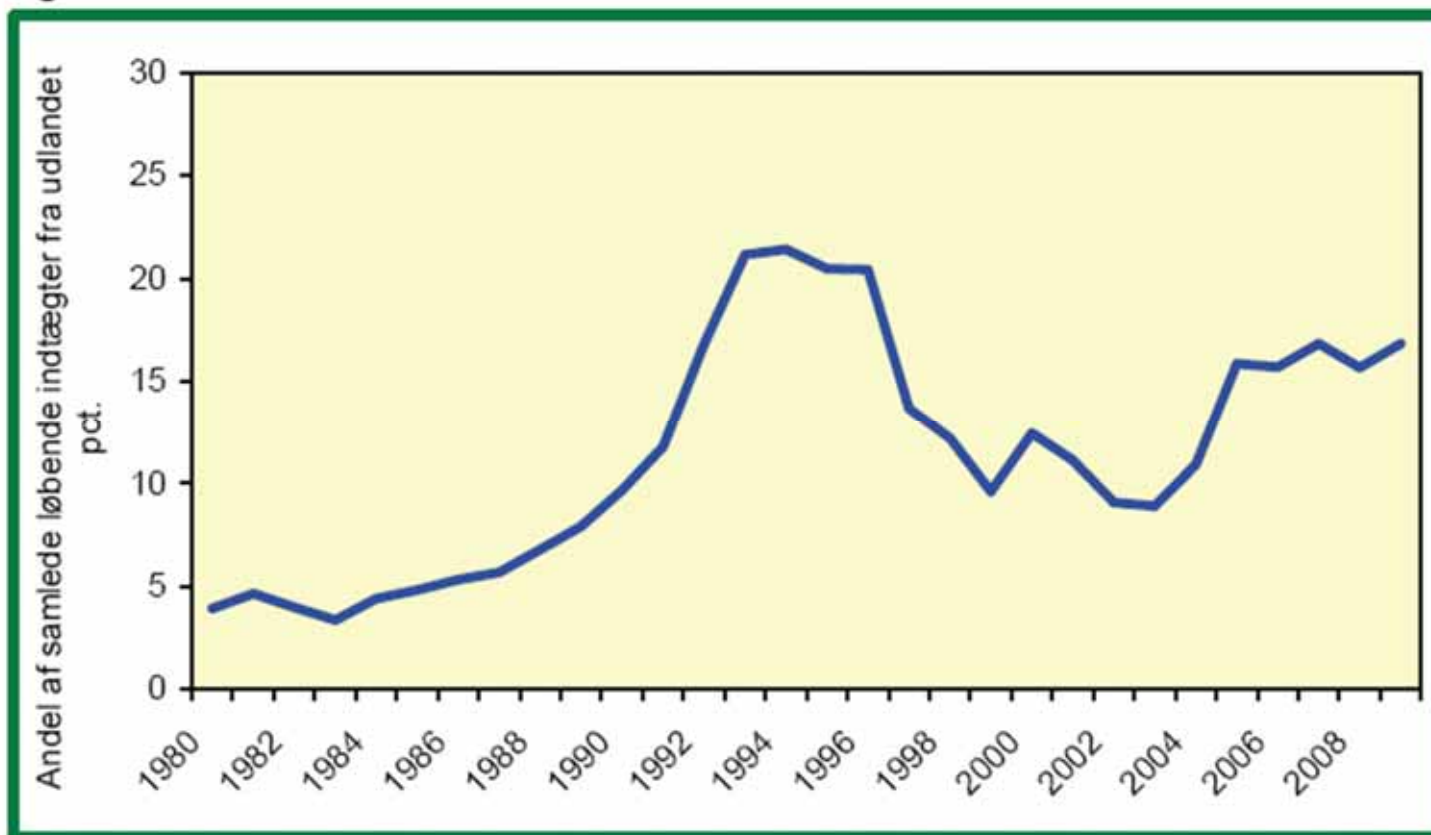
Tabel 10.6 Eksport og direkte investeringer i pct. af BNP. Regioner 1980-2005

Pct. af BNP	1980	1990	2000	2005
Vareeksport				
Europa	19,8	20,8	29,7	30,4
Nordamerika	9,6	8,5	11,0	10,3
Sydamerika	16,7	12,0	13,6	20,5
Afrika	23,2	21,0	24,5	31,5
Asien	20,9	17,0	23,3	31,5
Oceanien	15,2	14,2	17,4	15,9
Tjenesteeksport				
Europa	4,7	5,3	7,9	8,5
Nordamerika	1,8	2,6	3,1	3,2
Sydamerika	2,5	2,7	3,4	3,4
Afrika	2,6	4,2	5,5	6,3
Asien	2,7	2,8	3,7	5,1
Oceanien	2,6	3,7	5,2	4,6
Direkte investeringer				
Europa	5,1	9,6	25,6	32,5
Nordamerika	4,4	8,2	14,6	15,9
Sydamerika	6,2	9,5	26,8	36,4
Afrika	7,6	11,5	25,2	27,9
Asien	2,7	3,9	13,0	15,3
Oceanien	14,5	23,0	30,1	32,3

Anm: Tallene for Direkte investeringer viser beholdningstal for indgående direkte investeringer.

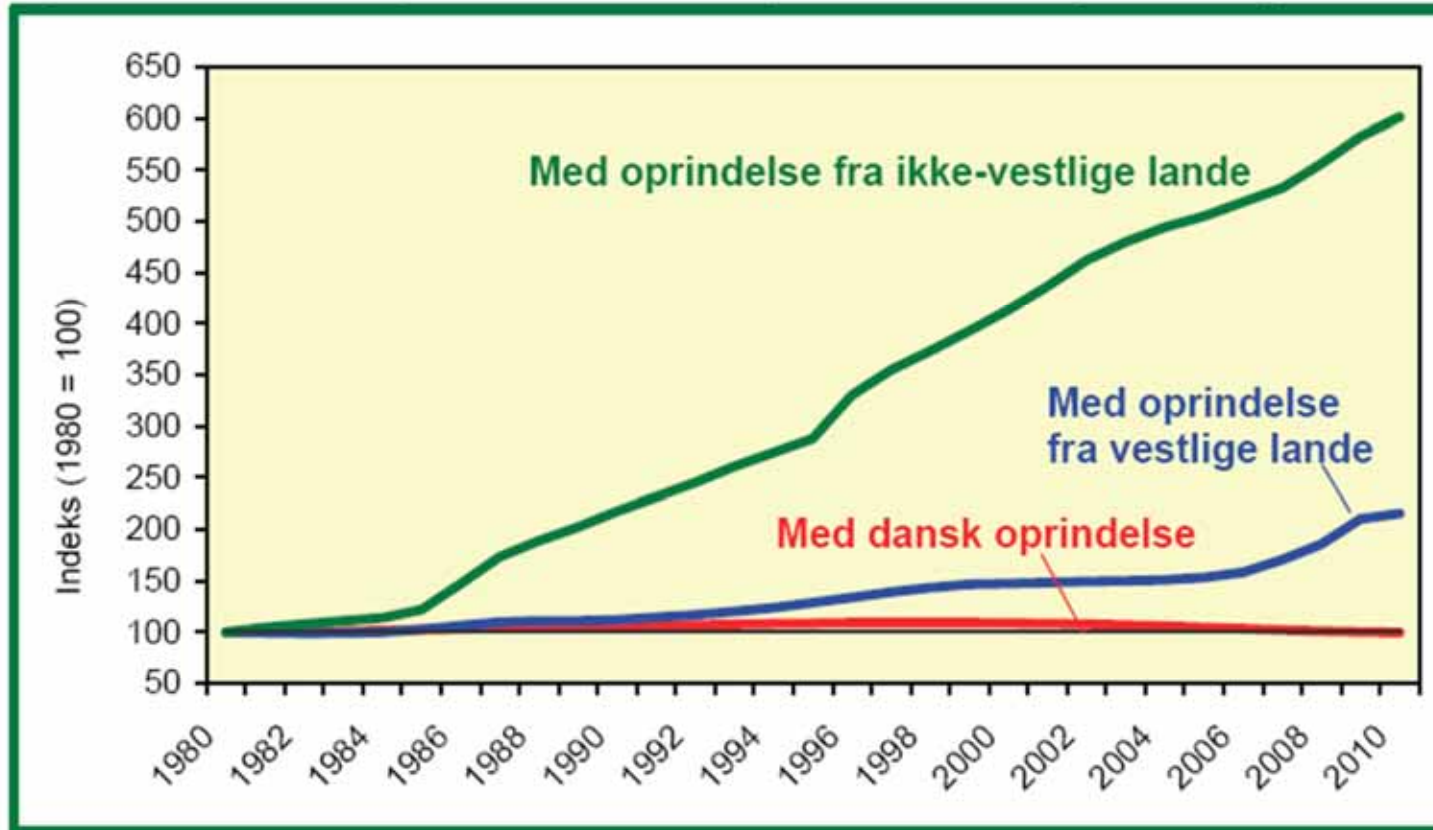
Kilde: UNCTAD: Handbook of Statistics 2006-2007 og UNCTADs FDI Database (www.unctad.org)

Figur 10.9 Formueindkomst fra udlandet. Danmark 1980-2009

Kilde: Danmarks Statistik

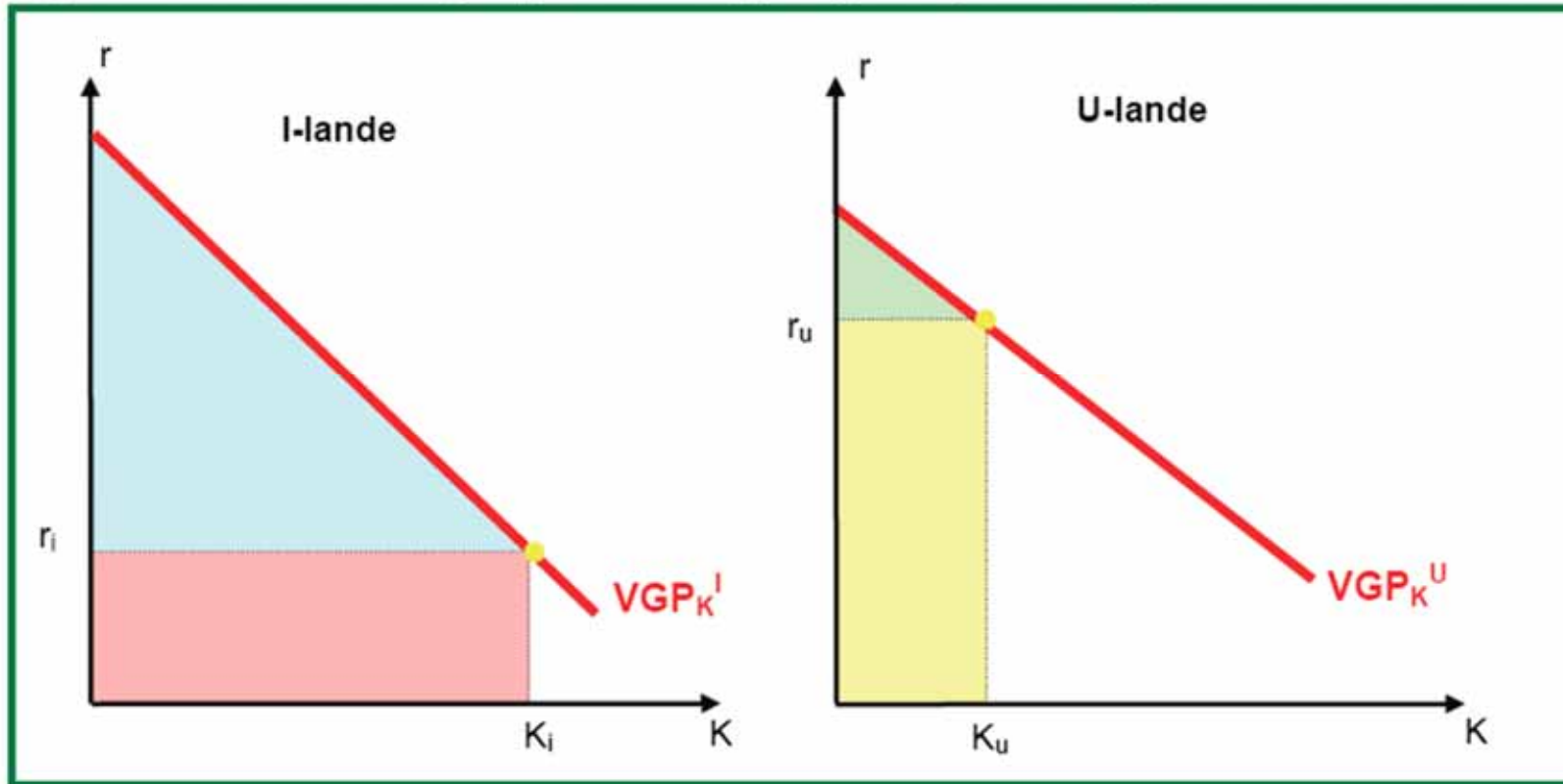
Figur 10.10 Udviklingen i antal 20-59 årige mænd efter oprindelse (Indekstal)

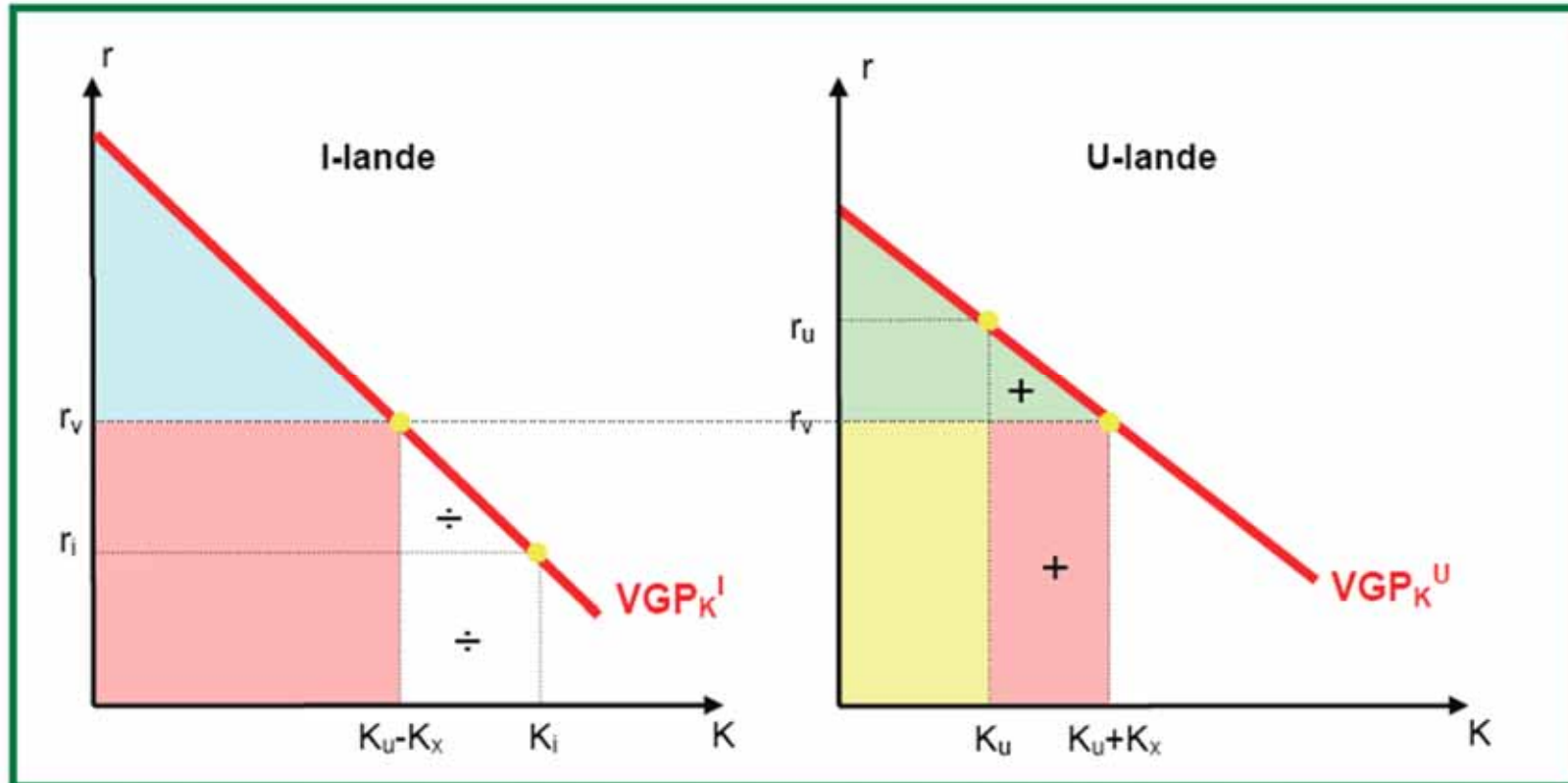
Anm: I 1980 var der blandt 20-59 årige mænd i den danske befolkning 1.294.544 med dansk oprindelse, 29.342 med oprindelse fra andre vestlige lande og 18.113 med oprindelse fra ikke-vestlige lande.

Kilde: Danmarks Statistik

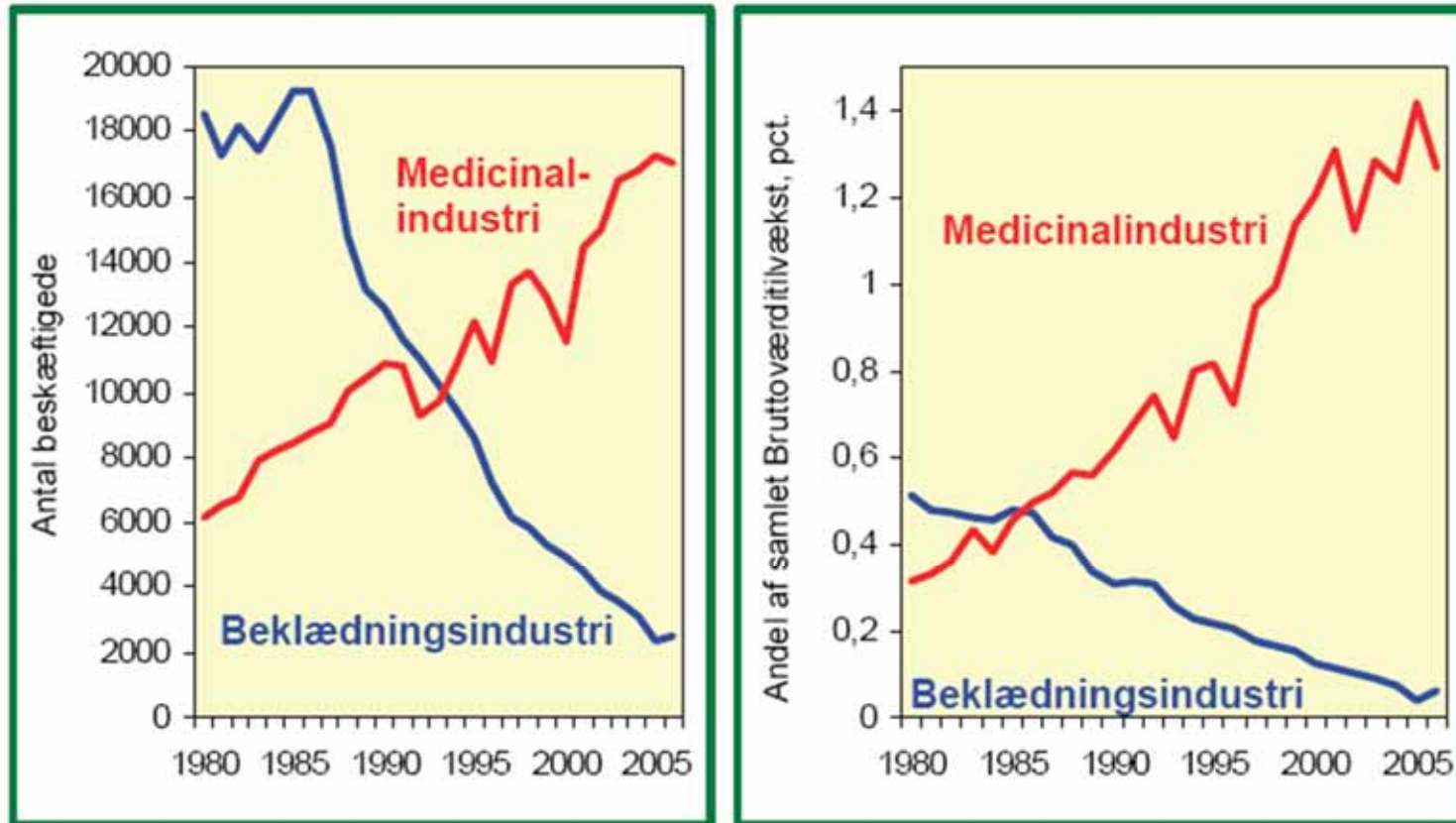
Figur 10.11 Indkomst og kapitalafkast (r). Ingen kapitalbevægelser.

Figur 10.12 Virkninger af kapitalbevægelser mellem i-lande og u-lande.

Figur 10.13 Antal beskæftigede og andel af bruttoværditilvækst i beklædningsindustri og medicinalindustri. Danmark 1980-2006

Kilde: Danmarks Statistik